

עושיין פסין פרק שני עירובין

ו **ולא מצאתי** י חבר. היינו דוקא בתלמודיו דמניא ככל שעה (פסחים דף לט.) עד שצאתי אלל ר"א בן יעקב והודה לדברי אי נמי לא מנא חבר שמע מר"א קאמר: **אצוותא** חרוזייתא. פירש בקונטרס סיב עצה הגדל סביב הדקל ונכרך ועולה כלונזי גפנים ואין נראה לר"י דבפ' כל שעה (פסחים דף לט.) אמר' מה מנה מין זרעים אף מרור מין זרעים והתם אמרינן דמחציתא אלוותא דדיקלא ואפשר דהן ז' מינין ושניהן נכרכין סביב הדקל *:

הדרן עלך עושיין פסין

בבב מערבין. פי' בקונט' עירובי חצירות ותחומין ואין נראה דבעירובי חצירות צעין פת לכולי עלמא צפרק הדר (לקמן דף עא:) וכל האי פירקא מוכח דאיירי בתחומין: **ולכהן בבית הפרס**. וא"ת צפסחים (דף נב.) אמר אונן ומורע וצית הפרס צעושי פסקא לא העמידו דצריה צמקוס כרת פירוש לא העמידו דצריה לטמאותו משום דאיכא כרת אס לא יעשה פסק והכל משמע דאפי' בשביל עירוב לא העמידו דצריה והתם נמי ע"י צדיקה דרב יהודה איירי דקאמר אצית הפרס כדתנן ושזין צ"ש וצ"ה שזדוקין לאוכלי פסחים ואין צדוקין לאוכלי תרומה וקאמר מאי צדוקין א"ר יהודה אמר שמואל מנפח אדם צצית הפרס והולך לו ואף ע"ג דמפרש התם צפרק צתרא דלהלות (משנה ד) אהך משנה כ"ד הוא צדק מציא עפר שהא יכול להסיעו ונותן לתוך כברה שנקציה דקין וממחה אס יש ע"ס כשעורה טמא היא צדיקה מיירי אס כבר עבר וצדיקה דרב יהודה איירי אס רוצה לעצור וה"פ מאי צדוקין אס רוצה לעצור וי"ל דהא דקאמרין התם דלא העמידו דצריה צמקוס כרת היינו משום דאיכא נמי כרת לעושי פסקא צטומאה ולכן דוקא לעושי פסקא העמידו דצריה אע"ג דאיכא כרת כיון דאי לא עביד * נמי פסקא איכא כרת אבל אין צדוקין לאוכלי תרומה אף על גב דאיכא כרת לאוכלי תרומה צטומאה כיון דאיכא מיתה העמידו דצריה והכי אמרינן צחומר בקדש (תגינה דף ק:) לעושי פסקא לא העמידו דצריה צמקוס כרת פי' אפי' צמקוס כרת לאוכלי תרומה העמידו דצריה צמקוס כרת פי' אף על גב דאיכא כרת אלא מיתה כדפרישית אבל הכא דטומאת כהן ליכא כרת אלא

רבינו הגאון

ופרקין מחני' ר' אליעזר אירך רבנן. ואסיקא בחמשה השרון בחצר אחת ושכח אחד ולא עירב לדברי ר' אליעזר אין צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד. לדברי חכמים צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד. א"ל רב פפא לאביי לר' אליעזר אי פירש ואמר רשות חציר בטלתי רשות ביתי לא בטלתי. ולרבנן אי פירש ביתי רשות חציר ורשות ביתי מאי. ופשוטא בין לרבנן ובין לר' אליעזר כיון דגלי גלי. ערקבלין. פי' ידוקת שום אצוותא חרוזיא. ידוקת שיוצאין בתן בפסח: הדרן עלך עושיין פסין בכל מערבין וששתתפין חוץ מן המים ומן המלה כו.

מפני ר"א. כדאמר רבי אלעאי שמעתי מר"א: **רשום ציתו ציטל** ואע"ג דלא פירש צהדיא רשות ציתו דהא ודאי מתני' בדלא פירש דאי פירש לא מני למימר ר' אלעאי בקשתי לי חבר ולא מנאמתי דהא כ"ע מודו דשרי: **פשיטא**. דצהכי פליגי ולמה ליה לרב ששת לומר כשתימני לומר: **אמר רחבה אנה ורב הונא בר חיננא תרגימנא**. להאי כשתימני לומר דרב ששת למאי אצטריך: **ה"ג לא נלכח אלא להמשה** ששריין צחצר כו'. דאשמעינן רב ששת לשום לב להצין טעם מחלוקתן וללמוד הימנו דבר אחר דלר' אליעזר מצטל צעין יפה מצטל ולא אמרינן צחצר דגלי גלי צית דלא גלי לא גלי ויילף מינה דהיכא דצטיל לחד מינייהו צטיל לכולהו ולא אמרי' למאן דגלי גלי למאן דלא גלי לא גלי ולרבנן צריך לצטל לכל אחד ואחד כי היכי דלגזי צית סצירא להו דמאי דלא פירש לא צטיל הכא נמי למאן דלא פירש לא צטיל וכולן אסורין דלא פירש לא צטיל ליה עירב עם דאע"ג דהאי דצטיל ליה עירב עם צצירו כי עירב מחלומל אדעתא דהאיא חולקא לא עירב דהאיא צעמא לאו ידידה הוא ודכותיה תניא צהדר (לקמן דף ע.) אחד מן השוק שמת והיה לו צית צחצר והניח רשותו לאחד מבני הצחצר מצטוד יום דהיינו קודם שעירבו דכי עירב אדעתא דהאיא חולקא נמי עירב אינו אסור משחטיה הכי זה אסור: **רב כהנא ממני הכי** להאי כשתימני לומר דרב ששת אמתניתיין ורחבה ורב הונא הוא דתרגמוה לאגמורין מינה אמתמא שעיבדו צחצר כו' הוא דלמא: **רב טביומי מפני**. דרב ששת צהדיא אמרה עלה: **כו' אליעזר**. דאמר מצטל צעין יפה מצטל: **לרבי אליעזר**. דאמר מןמאמא צטיל רשות ציתו: **אס אמר**. צהדיא לא צטילנא רשות ציתי מי הו ציתו מותר להן או לא: **ולרבנן**. דאמר צהדיא מצטילנא לכו אף רשות ציתי מצטיל אי לא: **ציפא בלא חצר**. כיון דאסר ע'מנו צחצרו צצטיל להם: **לאו כל כמנייה**. דכיון דלית ליה חצר דירת צית לא כלום היא לדדיה: **והאי כי אמר מצטילנא**. צטילה דעתו אלל כל אדם ולא צטיל אלל חצר: **אצוותא חרוזייתא**. סיב עצה הגדל סביב צדיקה ונכרך ועולה כו כלונזי גפנים. חרוזייתא תכופות הרבה יחד כמתרחות וטעם מרור כו:

הדרן עלך עושיין פסין

בבב מערבין. פי' בקונט' עירובי חצירות ותחומין ואין נראה דבעירובי חצירות צעין פת לכולי עלמא צפרק הדר (לקמן דף עא:) וכל האי פירקא מוכח דאיירי בתחומין: **ולכהן בבית הפרס**. וא"ת צפסחים (דף נב.) אמר אונן ומורע וצית הפרס צעושי פסקא לא העמידו דצריה צמקוס כרת פירוש לא העמידו דצריה לטמאותו משום דאיכא כרת אס לא יעשה פסק והכל משמע דאפי' בשביל עירוב לא העמידו דצריה והתם נמי ע"י צדיקה דרב יהודה איירי דקאמר אצית הפרס כדתנן ושזין צ"ש וצ"ה שזדוקין לאוכלי פסחים ואין צדוקין לאוכלי תרומה וקאמר מאי צדוקין א"ר יהודה אמר שמואל מנפח אדם צצית הפרס והולך לו ואף ע"ג דמפרש התם צפרק צתרא דלהלות (משנה ד) אהך משנה כ"ד הוא צדק מציא עפר שהא יכול להסיעו ונותן לתוך כברה שנקציה דקין וממחה אס יש ע"ס כשעורה טמא היא צדיקה מיירי אס כבר עבר וצדיקה דרב יהודה איירי אס רוצה לעצור וה"פ מאי צדוקין אס רוצה לעצור וי"ל דהא דקאמרין התם דלא העמידו דצריה צמקוס כרת היינו משום דאיכא נמי כרת לעושי פסקא צטומאה ולכן דוקא לעושי פסקא העמידו דצריה אע"ג דאיכא כרת כיון דאי לא עביד * נמי פסקא איכא כרת אבל אין צדוקין לאוכלי תרומה אף על גב דאיכא כרת לאוכלי תרומה צטומאה כיון דאיכא מיתה העמידו דצריה אע"ג דאיכא כרת כיון דאי לא עביד * נמי פסקא איכא כרת אלא מיתה כדפרישית אבל הכא דטומאת כהן ליכא כרת אלא

גליון הש"ס

גמ' כשהוא מבטל רשות צריך לבטל לכל אחד ואחד. עיין לקמן דף קב ע"כ מוס' ד"ה צטיל רשומיין:

מוסף רש"י

אצוותא חרוזייתא. הוא סיב גדול ועב ומין לעלמו הוא (פסחים לט.). הדרן עלך עושיין פסין בכל מערבין. דין צמיהא להית פתוחין לחצר, והרבה צמים פתוחים לחצר אחת, וכן יוצאין דרך חצר לרשות הרבים, מנאל הצחצר רשות לכולן והצמים כל אחד מיוחד לצעילין, ואמרו חכמים אין מיתאין מרשות לרשות בלא עירוב שעירב כל הרשות להיתם רשות אחת, ומיקט ליקן כל צית וצית צחצרו פת וכולן בטל אחד ומיתאין אותו צחצרו מן הבתים, ועשים כולם צלילו דין צחצרו צית וכל הצמים דירה אחת (שוכה ג.) ומשתתפין. שתיקט חכמים על כל חצר הפתוחה למנוי, כדך שתיקט עירוב לבתי הצחצר, שהיו מתנין בשתיקט (שם) מצי שהיו סחוס משלש צדדין ואלשו פתוח לרשות הרבים וחצירות פתוחות לו ויואלות וצאות לרשות הרבים, הרי הוא רשות היחיד לבני חצירות, ואסרו חכמים להיאא מרשותו לרשות חצירו בלא עירוב, שהצירות כל אחת רשות לעלמה והמצי רשות לכולן והציתו צו שיתוף להשתתף כל החצירות צפת או צין ולהית השתיקט צחצרו מן החצירות (שם ג.). מערבין לבזיר ביין. אע"ג דצטורה שציתא רצויה לו היא, הואיל ואי משתיל אצוותייהו שריא ליה, מערבין, וכן לישארל בתרומה. דאי צעי מיתשל עליה, דתרומו טעות אינה תרומה והדרל לטעילה והדר מפריש עליה ממה ובה (פסחים כב.).